

Формування економічної компетентності майбутніх учителів трудового навчання та технологій засобами інтерактивних методів навчання

Анотація. У статті розглянуто особливості сформування економічної компетентності майбутніх вчителів трудового навчання та технологій за допомогою інтерактивних методів навчання. Доведено, що одним з ефективних засобів формування означеної компетентності у фахівців є застосування означених методів. Надано характеристику інтерактивних методів та виділено способи їх успішного впровадження у процес професійної підготовки майбутніх вчителів трудового навчання та технологій.

Ключові слова: інтерактивні методи навчання, економічна компетентність, вчитель трудового навчання та технологій.

Abstract. The article explores the peculiarities of forming economic competence in future teachers of labor education and technology through the use of interactive teaching methods. It is demonstrated that one of the effective means of developing the mentioned competence in professionals is the application of these methods. Characteristics of interactive teaching methods are provided, and approaches to their successful integration into the process of professional training for future teachers of labor education and technology are highlighted.

Keywords: interactive teaching methods, economic competence, teacher of labor education and technology.

Постановка наукової проблеми. Для забезпечення якісної підготовки конкурентоздатних педагогів у сучасних умовах вищій навчальний заклад повинен розробити та впровадити модель освіти, орієнтовану на індивідуальність. Взаємозв'язки між предметами у освітній технологічній галузі та економічними предметами в освітньому процесі загальноосвітніх навчальних закладів привернули увагу до актуальності проблеми формування економічної компетентності майбутніх вчителів технологій. Враховуючи ці обставини, логічним є розгляд питання стосовно створення навчально-методичного супроводу для цього процесу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз показав, що незважаючи на те, що видатні дослідники, такі як К. Баханов, В. Беспалько, М. Кларін, В. Ляудіс, Л. Подимова, О. Пометун, Г. Селевко, В. Сластьонін, С. Сисоева, Н. Юсуфбекова та багато інших, розглядали питання впровадження інновацій у навчальний процес, динаміка, що характеризує цю проблему, підкреслює її актуальність і в сучасний період. Проте залишаються аспекти, які не були достатньо вивчені, особливо в контексті застосування інноваційного навчання у закладах вищої освіти, зокрема при підготовці майбутніх вчителів трудового навчання і технологій. Це призводить до того, що багато педагогічних фахівців у цій галузі відчують труднощі у самостійному пошуку інноваційних підходів та їх впровадженні в економічну підготовку здобувачів освіти.

Мета і завдання статті. Метою статті є обґрунтування особливостей формування економічної компетентності майбутніх учителів трудового навчання та технологій засобами інтерактивних методів навчання.

Виклад основного матеріалу. Важливість пошуку шляхів економічної підготовки здобувачів освіти змушує педагогів, науковців і загалом освітнє співтовариство шукати сучасні, інноваційні та більш ефективні методи підготовки сучасних фахівців. Проблема стає особливо гострою в системі вищої освіти. Наприклад, В. Кремень [2, с. 41] вказує на те, що заклади вищої освіти повинні бути готові реагувати на зміну освітніх потреб і професійної підготовки, а також адаптуватися до швидкозмінного освітнього середовища. Це вимагає впровадження більш гнучких форм організації і функціонування закладів вищої освіти.

Використання інтерактивних технологій спонукає студентів до розвитку власного потенціалу. Це сприяє значному підвищенню рівня засвоєння інформації. Інтерактивне навчання орієнтоване не лише на набуття знань, але й на їх розуміння, практичне застосування, аналіз,

синтез та оцінювання. Усі технології інтерактивного навчання передбачають активну інтелектуальну працю студента та його активну участь у засвоєнні матеріалу. Сама ця активність студентів сприяє глибокому розумінню навчального матеріалу і здатності використовувати ці знання на практиці [1].

Основою інтерактивного навчання є стимулювання творчої та пізнавальної активності студентів за допомогою індивідуалізації навчальних завдань та активної взаємодії між усіма учасниками навчального процесу для спільного вирішення завдань. Інтерактивне навчання виявляється у таких основних стратегіях міжособистісної взаємодії учасників навчального процесу:

- кооперація: об'єднання групи учасників освітнього процесу для спільного вирішення завдань;
- співробітництво: спільна діяльність усіх учасників освітнього процесу для досягнення загальних цілей;
- індивідуалізація та конкуренція: індивідуальна робота кожного учасника освітнього процесу з елементами змагання та конкуренції між ними.

Технологія інтерактивного навчання може використовуватися у таких формах: робота в парах, ротаційні (змінні) трійки, карусель, робота в малих групах, акваріум, незавершена пропозиція, мозковий штурм, броунівський рух, дерево рішень, суд від свого імені, цивільні слухання, рольова (ділова) гра, займи позицію, дискусія, дебати тощо.

Використання інтерактивних технологій у підготовці майбутнього вчителя трудового навчання та технологій відзначається переходом від навчання, спрямованого на запам'ятовування і відтворення, до навчання, яке спонукає до розвитку самостійного та свідомого мислення у студентів.

Інтерактивні технології навчання супроводжуються певними перевагами та недоліками. Основні позитивні аспекти використання інтерактивних технологій включають:

- розширення можливостей для засвоєння матеріалу;
- легкий контроль викладача над рівнем засвоєння знань;
- сприяння розвитку самостійності, ініціативи та творчого мислення у студентів;
- підвищення рівня самоконтролю та сприяння самооцінці студентів;
- розкриття організаторських здібностей викладача;
- створення партнерських відносин між викладачем і студентами;
- сприяння взаємодії між викладачем і студентами для досягнення спільної мети.

Для зменшення негативного впливу наявних недоліків інтерактивних технологій на освітній процес, викладачам необхідно передбачати:

- глибоке вивчення та ретельне планування систематизації основного та допоміжного навчального матеріалу;
- ретельне проектування та структурування заняття;
- чітке визначення ролей усіх учасників освітнього процесу;
- коректне визначення критеріїв оцінки роботи студентів та ефективності заняття в цілому;
- використання різноманітних методів для підтримання уваги та необхідного рівня дисципліни.

Використання різноманітних інтерактивних методів дозволяє студентам не лише висловлювати свої думки, погляди та оцінки, але й почути аргументи своїх однокурсників, іноді відмовитися від своєї точки зору або внести суттєві зміни.

При організації освітнього процесу, що базується на використанні інтерактивних методів, важливо залучити всіх студентів групи до процесу навчання. Спільна діяльність передбачає, що кожен студент приносить свій індивідуальний внесок, і в процесі роботи відбувається обмін знаннями, ідеями та методами діяльності.

Використання інтерактивних методів навчання стимулює викладача до постійної творчості, самовдосконалення та професійного та особистого розвитку. Під час вивчення

різних інтерактивних методів викладач стає організатором самостійної, навчально-пізнавальної, комунікативної та творчої діяльності студентів. Це відкриває можливості для поліпшення освітнього процесу та розвитку особистості студентів.

Висновки. Отже, використання інтерактивних методів навчання сприяє значному збільшенню часу творчої практики кожного студента під час занять, забезпечує належне засвоєння матеріалу всіма учасниками групи та вирішує різноманітні виховні та розвиваючі завдання під час формування їх економічної компетентності.

Список використаних джерел

1. Феномен інновації: освіта, суспільство, культура: монографія / за ред. В.Г. Кременя. Київ: Педагогічна думка, 2008. 472 с.
2. Савенко І.В. Методика навчання вчителя технологій основ дизайну. Полтава: ПП «Астроя», 2017. 340 с.